~krusto x. Solidiĝinta supera parto de la ~globo, ĉirkaŭanta la centran varmegan kernon. ~kulturo 2. Agrikulturo. ~laboristo Z. Salajrulo, kiu prilaboras la ~on. ~lango ² (Ge). Longa, mallarĝa strio de ~o, kiu entendiĝas en maro aŭ lago. ~mezuri ^z. △ Mezuri la surfacon de agro, arbaro, herbejo ktp. KATASTRO. ~nukso . Specio de arakido, kies frukto estas manĝebla, k liveras oleon k specon de butero. ~parto 2. Kontinento. ~peco z. Pli-malpli granda peco de ~o : ĉi tie (en Grekujo) ĉiu ~peco estas historia 2; sur la sama ~peco oni konstruis belan domon 2. ~poto. Poto el bakita argilo. ~skuo &. Ĉiu el la plimalpli fortaj sismaj movoj en ~tremo. ~tremo z.xk Grava movo de la ~krusto, ordinare okaziganta domfalojn ktp. ~zono (Ge). Ĉiu el la kvin grandaj dividoj de la ~globo, inter la tropikoj k la polusoj: varmega, mezvarma, glacia ~zono.

terakoto. 1 🔅. Ferhava argilo, kiun oni modlas aŭ muldas k poste bakas sen glazuro. 2 💠. Ornamaĵo aŭ statueto el tiu materialo.

termika □. 1 Rilata al la varmo. 2 Funkcianta per varmo: ~a motoro.

termodinamiko []. Tiu parto de fiziko (k de fizika kemio), kiu studas la rilatojn inter fenomenoj termikaj k aliecaj (speciale ankaŭ mekanikaj).

termoso. Varmizola botelo, kun duoblaj vandoj, inter kiuj oni faris vakuon.

termostato &. Aŭtomato, kiu tenas la temperaturon konstanta en disinita sistemo: ~o de centra hejtado, de elektra bakujo.

timbalo. 1 b Speco de tamburo, kun latuna duonsfera resonujo. 2 (Ku) Pasta krusto de analoga formo, entenanta kuiritajon.

timida \$\text{\$\partial}\$. Modeste senaplomba k kaŝiĝema; nememfida en societo; malaŭdaca antaŭ publiko.

*Timono ALD ~eto. Ĉiu el la analogaj stangoj, per kiuj oni movas puŝĉaron, ĉarumon, ĵinrikŝon ktp. ~paro. Paro da tiaj stangoj, inter kiuj estas jungita unuope tirbesto.

timuso . Sendukta glando, situanta

ĉe la bazo de la kolo, malantaŭ la sternumo: ĉe la homo, la ~o malaperas ĉe la seksmaturiĝo; bovida ~o kun pizoj.

tino ANST 1 Portebla, senkovrila kuvo el ligno, en formo de duonbarelo... 2 (Ev.) Tinuso.

tinuso & Co. Grandega fiŝo el la ordo de akantopterikoj, fam. de skombredoj, tri-kvar metrojn longa (Orcynus thynnus).

tiraljoro ² ♂. Izola pasisto en armeo: ~e malvolvi (aranĝi trupon tiel, ke ĉiuj soldatoj estas malproksimaj unu de la aliai).

tiroido ♥. Sendukta glando, situanta ĉe k antaŭ la laringo, k efikanta sur la bazan metabolon k la kreskadon; ĝia tumoro produktas la strumon.

ttro. 1 T. Proporcio de la kvanto de multekosta metalo al la tuta pezo de la alojo. 2 T. Nombro indikanta la koncentritecon de likvo. —1(tr) Determini la —on: oni —as acidon per lesivo; —ila solvaĵo (kies kombino estas precize konata).

*Tiu ALD RIM. Konsilinde estas uzi la montran pronomon anstataŭ la persona, kiam la reprezentato ne estas la subjekto de la antaŭa propozicio: Jakob alproksimiĝis al Isaak, $k \sim (= \text{Isaak})$ lin palpis 2 ; li rakontis al sia edzino pri la maljuna viro k pri la stana soldato, kiun li sendis al $\sim ^2$ (= la viro).

tobogano. 1 Longa mallarĝa sledo, uzata por malsuprengliti, precipe sur neĝo aŭ glacio. 2 Ludo, konsistanta el longa deglitejo el ligno, rekta aŭ spirala, laŭ kiu oni lasas sin rapide gliti. 3 Analoga aparato por la manipulo de pakaĵoj, varoj ktp.

tokso § Scienca nomo de ĉiaj venenaj substancoj. ~a 1 Apartenanta al la ~oij: ~a sekrecio. 2 Rilata al ~ado: ~a efiko de albuminoido. ~l (tr). Sorbigi ~on al histoj: homo ~ila de fungoj, de alkoholo. ~ado. Ago ~i: akula, kronika ~ado. ~eco. Grado de ~opovo de substanco. ~igl. Sorbi ~on (p.p. histoj): la plumba ~iĝo estas unu el la plej gravaj meliaj riskoj; mem~iĝo pro nefunkciado de la renoj. ~iĝemulo. Malsanulo, kiu daŭre ~as sin per nervekscitaj ~oj, morfino, opio ks.